

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 257
Warszawa, 31 stycznia 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Artura Ostrowskiego.

(-) Romuald Ajchler; (-) Leszek Aleksandrak; (-) Marek Balt; (-) Anna Bańkowska; (-) Jacek Czerniak; (-) Tomasz Garbowski; (-) Tadeusz Iwiński; (-) Dariusz Joński; (-) Ryszard Kalisz; (-) Tomasz Kamiński; (-) Witold Klepacz; (-) Krystyna Łybacka; (-) Zbigniew Matuszczak; (-) Leszek Miller; (-) Grzegorz Napieralski; (-) Cezary Olejniczak; (-) Artur Ostrowski; (-) Stanisława Prządka; (-) Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Jerzy Wenderlich; (-) Bogusław Wontor; (-) Stanisław Wziątek; (-) Zbyszek Zaborowski; (-) Ryszard Zbrzyzny.

USTAWA

z dnia 2012 r.

o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli

Art. 1.

W ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82) w art. 29 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 w pkt 2 w lit. h przecinek zastępuje się kropką i uchyla się lit. i;
- 2) uchyla się ust. 2.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Obydwa uchylane niniejszą ustawą przepisy zostały dodane przez art. 1 pkt 21 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. Nr 227, poz. 1482 i Nr 238, poz. 1578), z dniem 2 czerwca 2012 r. i zostały już uwzględnione w tekście jednolitym ogłoszonym w Dz. U. z 2012 r. pod poz. 82.

Zmiany dokonano w ten sposób, że nadano nowe brzmienie całemu art. 29, dzięki czemu dodawane zapisy były mniej widoczne („ginęły” w większym tekście).

1. Przepis oznaczony jako lit. i w art. 29 ust. 1 pkt 2 upoważnia przedstawicieli NIK do przetwarzania danych osobowych, w tym danych, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych („danych wrażliwych”), to znaczy danych ujawniających m. in. pochodzenie rasowe, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową lub związkową, jak również danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym.

Przepis ten, w połączeniu z art. 29 ust. 1 pkt 1 (przesądającym, że kierownicy jednostek, o których mowa w art. 2 i 4, mają obowiązek przedkładać na żądanie NIK wszelkie dokumenty i materiały niezbędne do przygotowania lub przeprowadzenia kontroli, a także umożliwić dostęp do baz danych) mógłby być wykorzystany np. do zażądania od Kancelarii Sejmu wrażliwych danych dotyczących posłów, choćby danych o przynależności wyznaniowej, o stanie

zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym. Należy, bowiem mieć świadomość, że inwencja urzędników w wykorzystaniu nieprecyzyjnego prawa nie zna granic.

Należy, więc mieć na uwadze, że tak ogólnikowo zbudowany przepis, umożliwiający bez ograniczeń pozyskiwanie danych o obywatelach, jest niezgodny z art. 51 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który stanowi, że „władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach **niż niezbędne** w demokratycznym państwie prawnym”. W konsekwencji jest on niezgodny również z art. 2 Konstytucji w myśl, którego „Rzeczpospolita Polska jest **demokratycznym państwem prawnym**, urzeczywistniającą zasady sprawiedliwości społecznej”.

2. Ust. 2 w art. 29 stanowi, że „Dostęp Najwyższej Izby Kontroli do dokumentów i materiałów potrzebnych do ustalenia stanu faktycznego w zakresie kontrolowanej działalności, lecz zawierających informacje stanowiące tajemnicę ustawowo chronioną może być wyłączony lub ograniczony jedynie na podstawie innych ustaw”.

Tak zredagowany przepis „za jednym zamachem” i bez niezbędnej analizy złamał na użytek NIK (*lex posterior derogat legi priori*) regulacje ustawowe dotyczące ok. 40 tajemnic prawnie chronionych¹⁾, czego nie uzyskały nawet służby specjalne. Jest, więc on niezgodny z przepisami wspomnianych wyżej art. 51 ust. 2

---

¹⁾ Tajemnice te przedstawiają i opisują R. i M. Taradejna, w książce „Ochrona informacji w działalności gospodarczej, społecznej i zawodowej oraz życiu prywatnym”, PIKW, Warszawa 2004.

i art. 2 Konstytucji. Należy też uwzględnić fakt, że pojedyncze nowelizowanie kilkudziesięciu ustaw ustanawiających prawną ochronę różnych informacji, by spełnić wymóg ustanowiony w art. 29 ust. 2 – zajęłoby nawet kilka lat i mogłoby nastąpić pod warunkiem, że zdecyduje się na to którykolwiek z podmiotów uprawnionych do inicjatywy ustawodawczej.

3. Ponieważ omawiane przepisy wejdą życie z dniem 2 czerwca 2012 r., ogłoszenie niniejszej ustawy powinno nastąpić w takim terminie, by weszła w życie nie wcześniej niż w tym dniu.

Wejście w życie tej ustawy nie powoduje ujemnych skutków dla budżetu państwa.

Przedłożony projekt ustawy nie był poddany konsultacjom społecznym w rozumieniu art. 34 ust. 3 Regulaminu Sejmu RP.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 10 lutego 2012 roku

BAS-WAPEiM-314/12

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Artur Ostrowski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47 ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Na mocy ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.) dokonano obszernej nowelizacji ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (tekst jedn. Dz.U. 2012 r., poz. 82, dalej: ustawa o NIK).

Jedną ze zmian było poszerzenie katalogu uprawnień upoważnionych przedstawicieli NIK w postępowaniu kontrolnym o prawo *przetwarzania danych osobowych, w tym danych, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli* (art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. i ustawy o NIK). Dane wskazane w art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych to dane ujawniające pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również dane o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym, dane dotyczące skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym (zwane w doktrynie danymi wrażliwymi lub sensytywnymi, zob. J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *Ochrona danych osobowych. Komentarz*, Warszawa 2011 r.).

Rozszerzeniu katalogu uprawnień przedstawicieli NIK towarzyszył przepis głoszący iż *dostęp Najwyższej Izby Kontroli do dokumentów i materiałów potrzebnych do ustalenia stanu faktycznego w zakresie kontrolowanej działalności lecz zawierających informacje stanowiące tajemnicę ustawowo chronioną może być wyłączony lub ograniczony jedynie na podstawie innych ustaw* (art. 29 ust. 2 ustawy o NIK).

Na mocy przepisów przejściowych przewidujących 18-miesięczne *vacatio legis*, nowelizacja art. 29 ustawy o NIK wejdzie w życie dopiero 2 czerwca 2012 roku (art. 15 w zw. z art. 1 pkt 21 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli).

Opiniowany projekt ustawy zakłada uchylene art. art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. i oraz art. 29 ust. 2 ustawy o NIK. Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Państwa członkowskie mogą swobodnie decydować o strukturze, kompetencjach i trybie działania swoich organów, w tym o ich powoływaniu i likwidacji (wyrok Trybunału Sprawiedliwości w połączonych sprawach 51-54/71 *International Fruit Company vs Produktschap voor Groenten en Fruit* z 15 grudnia 1971 r.). Prawo Unii Europejskiej nie reguluje zasad działania i organizacji wewnętrznej krajowych organów kontroli (zob. opinia Biura Analiz Sejmowych z 8 października 2008 r., sygn. BAS-WAEiM-2794/08).

Opiniowany projekt ustawy wymaga jednak oceny z punktu widzenia zgodności z prawem Unii Europejskiej w zakresie ochrony danych osobowych. Aktem prawnym UE regulującym zasady postępowania z danymi osobowymi jest dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. WE L 281 z 23.11.1995 r., str. 31, Dz. Urz. UE polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 15, str. 355 ze zm., dalej: dyrektywa). Dyrektywa zobowiązuje państwa członkowskie do ochrony podstawowych praw i wolności osób fizycznych, w szczególności ich prawa do prywatności w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych (art. 1 ust. 1).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Dyrektywa definiuje przetwarzanie danych jako każdą operację lub zestaw operacji dokonywanych na danych osobowych, jak np. gromadzenie, rejestracja, porządkowanie, przechowywanie, wykorzystywanie, ujawnianie poprzez transmisję, rozpowszechnianie lub udostępnianie w inny sposób (art. 2 lit. b). Projekt ustawy dotyczy zatem przetwarzania danych osobowych w powyższym rozumieniu.

Jednakże, dyrektywa nie ma zastosowania do przetwarzania danych osobowych w ramach działalności wykraczającej poza zakres prawa unijnego, a w żadnym razie do działalności na rzecz bezpieczeństwa publicznego, obronności, bezpieczeństwa państwa oraz działalności państwa w obszarach prawa karnego (art. 3 ust. 2 tiret pierwsze). Projekt ustawy dotyczy materii wykraczającej poza zakres prawa unijnego. Z tego względu dyrektywa nie znajduje do niego zastosowania.

4. Konkluzja

Przedmiot poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli nie jest objęty prawem UE.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 10 lutego 2012 roku

BAS-WAPEiM-315/12

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Artur Ostrowski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Na mocy ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.) dokonano obszernej nowelizacji ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (tekst jedn. Dz.U. 2012 r., poz. 82, dalej: ustawa o NIK).

Jedną ze zmian było poszerzenie katalogu uprawnień upoważnionych przedstawicieli NIK w postępowaniu kontrolnym o prawo *przetwarzania danych osobowych, w tym danych, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli* (art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. i ustawy o NIK). Dane wskazane w art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych to dane ujawniające pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również dane o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym, dane dotyczące skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym (zwane w doktrynie danymi wrażliwymi lub sensytywnymi, zob. J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *Ochrona danych osobowych. Komentarz*, Warszawa 2011 r.).

Rozszerzeniu katalogu uprawnień przedstawicieli NIK towarzyszył przepis głoszący iż *dostęp Najwyższej Izby Kontroli do dokumentów i materiałów potrzebnych do ustalenia stanu faktycznego w zakresie kontrolowanej działalności lecz zawierających informacje stanowiące tajemnicę ustawowo chronioną może być wyłączony lub ograniczony jedynie na podstawie innych ustaw* (art. 29 ust. 2 ustawy o NIK).

Na mocy przepisów przejściowych przewidujących 18-miesięczne *vacatio legis*, nowelizacja art. 29 ustawy o NIK wejdzie w życie dopiero

2 czerwca 2012 roku (art. 15 w zw. z art. 1 pkt 21 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli).

Opiniowany projekt ustawy zakłada uchYLENIE art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. i oraz art. 29 ust. 2 ustawy o NIK.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Warszawa, dnia 27 lutego 2012 r.

BSA III - 021 - 77/12

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 28.02.2012

**Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 17 lutego 2012 r., GMS-WP-173-59/12 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy nie zgłasza uwag do **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli**.

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 14. 03. 2012

DOLiS-033-101/12 / TG/14931

Warszawa, dnia 9 marca 2012 r.

Pan

Lech Czapla

Szef

Kancelarii Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00 – 902 Warszawa

szanowny Panie Ministrze

w odpowiedzi na pismo z dnia 17 lutego 2012 roku – znak: GMS-WP-173-59/12 – (data wpływu do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych 22 lutego 2012 roku) uprzejmie informuję, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w trakcie prac legislacyjnych dotyczących ustawy z dnia 22 stycznia 2010 roku o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. Nr 227, poz. 1482, z późn. zm.), który to akt prawny wprowadza (z dniem 2 czerwca 2012 roku) przepis regulujący zakres uprawnień przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli do przetwarzania danych osobowych (art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. i ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli – t. j. Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, z późn. zm., w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 21 ustawy o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli), zwracał uwagę na potrzebę doprecyzowania przepisów normujących kompetencję Najwyższej Izby Kontroli do przetwarzania danych, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.). O ile bowiem nie można wykluczyć, że w trakcie kontroli prowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli zajdzie niekiedy potrzeba przetwarzania niektórych, spośród wymienionych w art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, kategorii danych, to trudno – w ocenie organu do spraw ochrony danych osobowych – uzasadnić potrzebę przetwarzania przez Najwyższą Izbę Kontroli np. danych o kodzie genetycznym, czy życiu seksualnym. Dlatego też Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych

optował za wymienieniem w ustawie o Najwyższej Izbie Kontroli niektórych kategorii danych szczególnie chronionych, które ten organ kontroli państwowej może przetwarzać (takie rozwiązanie legislacyjne zastosowano choćby w art. 100 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej – t. j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.).

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, iż rozwiązanie zaproponowane w przedstawionym do zaopiniowania poselskim projekcie **ustawy o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli** (art. 1 pkt 1), polegające na uchyleniu w całości art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. i ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wydaje się zbyt daleko idące, może jednak stanowić punkt wyjścia dla podjęcia w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej prac zmierzających do poprawienia ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli poprzez doprecyzowanie uprawnień tego organu kontroli państwowej. W tych – ewentualnych – pracach z chęcią wezmę udział, służąc stosowną pomocą.

Z poważaniem

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa - Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
tel./fax: 022 622 05 88, 622 84 28:33 - e-mail: kirp@kirp.pl - NIP: 526-10-43-011

L.dz. 1433/OBSiL/2012

Warszawa, dnia 14 marca 2012 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 19. 03. 2012

Szanowny Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Pan Lech Czapla

W nawiązaniu do przesłanego przy piśmie GMS-WP-173-59/12 z dnia 17 lutego 2012 r. poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, uprzejmie informuję, że Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych nie zgłasza uwag do przedmiotowego projektu.

Serdecznie dziękujemy za przesłanie projektu do konsultacji.

D. Sałajewski

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych

Dariusz Sałajewski